

Oponentský posudok

na diplomovú prácu „Sukcese pavoučích společenstev v lomech Českého krasu“,

autor: Bc. Eva Siegelová

Predložená diplomová práca pozostáva zo 73 strán textu, 15 obrázkov, 5 tabuliek a 12 príloh. Práca pozostáva z dvoch hlavných častí a to úvodnej časti, ktorá má formu rešerše rozoberajúcu danú problematiku a druhej časti venovanej metodike, a prezentácii a diskusii vlastných výsledkov.

V časti “Úvod” autorka vecne prezentuje poznatky k danej problematike a je očividné, tak ako aj pri čítaní časti “Diskusia”, že je s problematikou pavúčích spoločenstiev v lomoch v Českej republike detailne oboznámená.

Časť diplomovej práce “Metodika” detailne popisuje použitú metodiku. Mám len niekoľko výhrad, či skôr postrehov. Bolo by vhodné uviesť klasifikáciu dominancie (vrátane percentuálnej hodnoty), ktorá sa spomína v celom texte a jej vysvetlenie chýba aj v tabuľke “Príloha 12., kde je veľmi žiadúca. Čo znamenajú skratky sr, d, as, O, r, er. Pre čitateľa venovanému sa ekológiou je jasné, že sa jedná o klasifikáciu dominancie bežne užívanú v našich končinách (eudominantný až subrecendentný druh), no pre ne-ekológa to môže byť nerozlúšiteľné, taktiež, mimo Českej Republiky a Slovenska pojem ako je napríklad “eudominantný” môže vyjadrovať inú hodnotu ako je u nás zaužívané.

V dvojročnej štúdií boli použité všetky štandardné metodiky odchyty. Možno by bolo ešte zaujímavé uložiť zemné pasce do kamenných sutín a nechať ich aj cez obdobie zimy. Zachytili by sa aj druhy so zimnou aktivitou a aktivitou v skorom jarnom období, ako sú napríklad niektoré pavúky z čeľade Linyphiidae.

Štatistické zhodnotenie je na vysokej úrovni. Autorka uvádza v metodike, že štatistika bola vypracovaná v spolupráci s odborníkmi pre danú oblasť. Čo ako oponent vo všeobecnosti schvaľujem, no malo by byť v metodike diplomovej práce presne uvedené aký podiel na štatistickom vyhodnotení mala samotná autorka? Spektrum analýz je široké cez používaní R-statistiky, viacrozmernej štatistiky až po botanické analýzy v programoch TURBOVEG a JUICE. Nebol taktiež použitý program CANOCO pre viacrozmernú analýzu? Ak áno, tak nie je priamo spomenutý v metodike.

„Výsledky“ sú prezentované zrozumiteľné až na malé nejasnosti. Napríklad Obr. 11 by mal byť s detailnejším opisom, čo na grafe vidíme. Čo znamenajú čiary na ploche grafu?

Diskutabilná je výpovedná hodnota porovnania zmien spoločenstiev v priebehu dlhšieho časového obdobia. Je veľmi ťažko niekedy až nemožné porovnať dáta z iného obdobia ak metodika odchyty bola úplne iná. No na druhej strane, autorka sa správne vyhla prezentovaniu veľkých záverov a zamerala sa na zmeny v diverzite spoločenstva, ktorých porovnanie je možné. Taktiež problematiku použitia rôznych metód diskutovala a prijala najlogickejšie závery.

Str. 47-48 – autorka uvádza „Dohromady bylo v lomech Čertovy schody, Na Chlumu a Kosov nalezeno 267 druhů. Z tohoto počtu bylo 76 druhů (29 %) zaznamenáno pouze v materiálu této diplomové práce 48 a 50 druhů (19 %) pouze v materiálu dr. Kůrky. Polovina druhů (141, 53 %) byla v lomech nalezena dříve i nyní (Tab. 4).“

– evidentne sa jedná o preklep. Polovica nikdy nie je 141,53 %. Takže asi tam má byť 53%. No po sčítaní 53% + 19% + 29% vychádza 101%. Zaokrúhľovanie by malo byť jednotné aby jeden celok bol vždy 100%. V kombinácií s preklepom 141,53% to bolo po prvom prečítaní dosť mätúce.

V diskusii na str. 56 autorka uvádza „Druhová bohatost a densita v závislosti na stáří lomu vykazovala jednoznačně zakřivený charakter“ – použitie termínu „zakřivený charakter“ pre vyjadrenie druhovej bohatosti a density vo vzťahu k veku lomu je dosť krkolomné. Odporúčam používanie presnejších vyjadrení.

Záverom by som z pozície oponenta zhrnul nasledovné. Ciele práce, - zistiť druhovú diverzitu v spoločenstvách pavúkov v lomoch, rozdiely medzi spoločenstvami pavúkov v lomoch v odlišných štádiách sukcesie, - zistiť rozdiely medzi jednotlivými etážami v rámci jednotlivých lomov, - zistiť vplyv environmentálnych faktorov na zloženie spoločenstva pavúkov a porovnať získané výsledky s výsledkami zo štúdií zo skoršieho obdobia boli splnené podľa možnosti v maximálnej miere. Voči výsledkom a ich prezentácií nemám žiadne, pre hodnotenie významné, pripomienky.

Prezentovaná diplomová práca je významným prínosom, poskytujúcim dôležité poznatky o ekológii pavúkov v lomoch v rôznych sukcesných štádiách a súčasne štúdiá významne prispieva k poznaniu arachnofauny v oblasti CHKO Český kras.

Moje hodnotenie prezentovanej práce je z pozície oponenta najvyššie – A.

V Prahe, dňa 7.9.2015

Mgr. Stanislav Korenko, Ph.D.